

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/100-bohaterow-na-100-le/104456,Jan-Zygmunt-Berek-ur-19-sierpnia-1896-w-Nowym-Saczu-z-m-18-czerwca-1986-w-Londynie.html>
20.04.2024, 10:31

Jan Zygmunt Berek (ur. 19 sierpnia 1896 w Nowym Sączu, zm. 18 czerwca 1986 w Londynie) - generał brygady.

Ppor. Berek otrzymał [13 września 1920 r.] rozkaz ubezpieczenia prawego skrzydła I/9 pp Leg. i zadanie to wykonał ze szczególną energią i dzielnością osobistą, biorąc we wsi Bachury kilku jeńców w tym oficera oraz 1 KM i przełamując zaciekły opór przeważających sił nieprzyjacielskich pod wsią Szymki, wieś zajął - zadając nieprzyjacielowi straty w rannych i jeńcach i następnie pod silnym ogniem artylerii nieprzyjacielskiej z flanki i pomimo trzykrotnych niezwykle silnych kontrataków - wieś utrzymał w swoich rękach - działając jedynie ogniem karabinów maszynowych - zadając przy tym nieprzyjacielowi b. ciężkie, krwawe straty. Ppor. Berek okazał podczas tych walk porywającą odwagę osobistą i znakomite zdolności dowódcy. (Wniosek na odznaczenie Virtuti Militari, 11 października 1920)

W 1915 ukończył gimnazjum w Nowym Sączu, w latach 1915-1918 w armii austriackiej. W maju 1918 podjął studia medyczne na UJ i równocześnie rozpoczął pracę w POW. Od listopada tr. dowódca kompanii 5 Pułku Piechoty Legionów. Uczestnik odsieczy Lwowa. Od lutego 1919 do września 1926 dowódca kompanii i batalionu 9 Pułku Piechoty Legionów, później kwatermistrz pułku. W latach 1929-1931 w Wyższej Szkole Wojennej. Od 1 września 1931 szef sztabu 4 Dywizji Piechoty, od listopada 1934 dowódca 1 Batalionu Strzelców. Od października 1936 do lipca 1939 kierownik referatu Oddziału III Sztabu Głównego. Od lipca 1939 dowódca 3 Pułku Piechoty Legionów, na czele którego wyróżnił się w kampanii 1939. W latach 1939-1945 w niemieckiej niewoli, następnie w 2 Korpusie Polskim. Po demobilizacji

Jan Zygmunt Berek

pozostał na emigracji w Londynie. Od 26 maja 1978 do 13 maja 1980 prezes Najwyższej Izby Kontroli, od 15 maja 1980 do 17 grudnia 1983 minister spraw wojskowych w rządzie Kazimierza Sabbata. Kanclerz Kapituły Orderu Odrodzenia Polski. Pochowany na cmentarzu Gunnersbury. Grób został wpisany do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (nr ewidencyjny 575).

Awanse: podporucznik (1917), porucznik (1920), kapitan (1922), major (1924), podpułkownik (1935), pułkownik (?), generał brygady (1983).

Bibliografia

T. Kryśka-Karski, S. Żurkowski, *Generałowie Polski niepodległej*, Warszawa 1991, s. 74; P. Stawecki, *Oficerowie dyplomowani wojska Drugiej Rzeczypospolitej*, Wrocław 1997, s. 134.